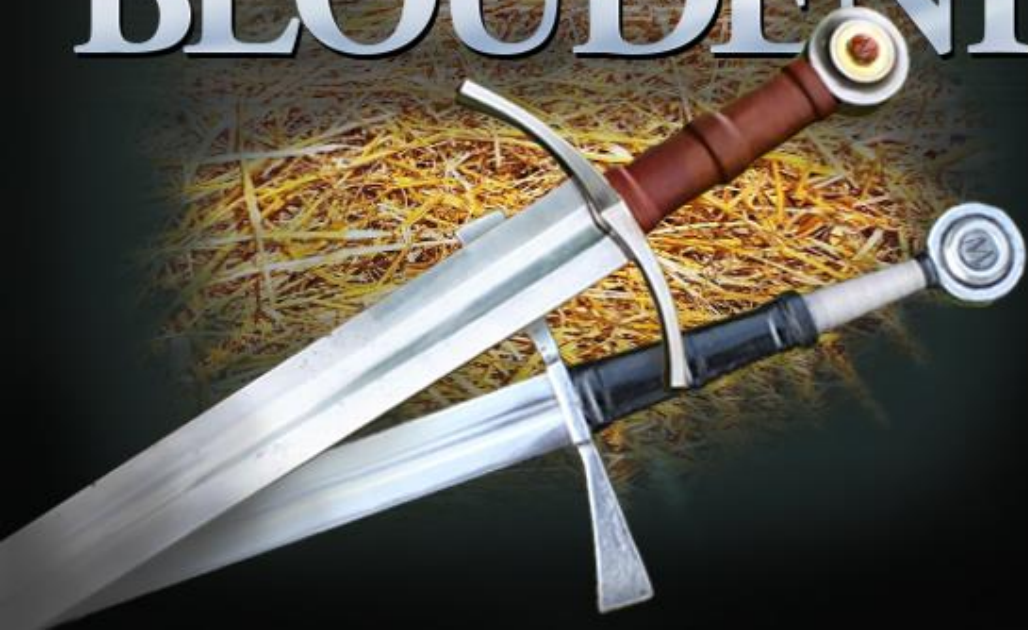

Saša Nový

katovské
BLOUDĚNÍ

SAŠA NOVÝ

KATOVSKÉ BLOUDĚNÍ

Pokračování příběhu katovského syna Marka, který
se musí smířit se smrtí Vítka.

1. VZPOMÍNKY

Byl krásný jarní den. Slunce se hlásilo o své místo na obloze. Vzduch už byl teplý a podle toho se chovala i příroda. Větve na stromech se začaly zelenat, tráva se hrdě tyčila vzhůru a dokonce už začaly rašit květy prvních jarních rostlin. V místech, kam si sluneční paprsky nenašly cestu, se sice občas povalovaly zbytky sněhu, byly to však jen poslední záchvěvy zimy. Bohužel v místech, kudy jsem jel, se stále nechtěla vzdát své vlády.

V sedle Bleska jsem uháněl podél řeky a Kobylka cválala za námi.

Od chvíle, kdy zemřel Vítek, nepustila do sedla nikoho jiného než mě. Ještě snesla Matěje. Neměl jsem to srdce nechávat ji v ohradě, když jsme s Bleskem vyráželi ven. Navíc by mi to ani nedovolila. Všichni tři jsme k sobě nerozlučně patřili. Ona byla zamilovaná do Bleska. A ten zase patřil mně. Byly doby, kdy na jejím hřbetě jezdil pouze Vítek.

Moje láska. Člověk, kterého jsem miloval celým srdcem a bez něhož můj život neměl už žádnou cenu. Bohužel zahynul rukou jednoho zákeřného parchanta, před půl rokem. Od té doby jsem už nežil. Jen přežíval.

A to jen díky Matějovi, který byl mým nejvěrnějším přítelem a který nedovolil, abych se vydal na cestu za svým Vítkem. Byl to on, kdo se mnou měl neskutečnou trpělivost a stál mi po boku i ve

chvilích, kdy už jsem neměl sílu ani chuť žít. Byl to tak trpělivý přítel, že na mě dokázal čekat hodiny, když jsem seděl u Vítkova hrobu, a nedovolil, abych tam umrznul.

Měl svatou trpělivost a odváděl mě do lože, když jsem se zpitý do němoty nemohl postavit ani na nohy. A i když jsem si byl vědom, že jsem na něj často hrubý, nedokázal mě opustit a vždy mi stál po boku.

Ve chvílích, kdy jsem nebyl opilý nebo se nepotácel v touhách skončit svůj život, který pro mě neměl bez Vítka žádnou cenu, uvědomoval jsem si, co pro mě Matěj vše dělá. Cítil jsem, že mě miluje. Jako přítele. Byl jsem si však jistý, že i jako muže.

Nebýt mé lásky k Vítkovi, jeho lásku bych mu byl schopen opřevzat. Už od dětství, co jsme se znali, jsem ho měl rád. Nejdříve jako přítele v dětství. Později jsem na něj často myslel jako na muže, který se mi velmi líbil a vzrušoval mě. Matěj vyrůstal u otce Basileje, berounského faráře, který ho od mala vychovával jako sirotka.

Já našel otce v berounském katovi, který mě našel jedné noci jako nemluvně u řeky, kam mě kdosi odložil. Jakub mě vychoval jako svého syna a dal mi lásku, kterou jsem nedostal od vlastních rodičů. Bohužel zemřel, když mi bylo osmnáct let, a městská rada mě vyhnala z katovny. Byl jsem najednou dvojnásobný sirotek, který neměl ani domov.

Ten jsem našel u Vítka, urozeného majitele hradu Smolná. On mi ukázal, že i láska mezi muži může být nádherná. A díky otci Basilejovi, který vstoupil do Vítkových služeb jako farář na jeho panství, jsem pochopil, že je jedno, kdo koho miluje. Důležité je, jak moc.

A s otcem Basilejem jsem opět našel svého věrného přítele z dětství Matěje, který byl zamilovaný do mě. Bohužel přišel pozdě. Já své srdce věnoval Vítkovi. Přesto nám byl Matěj přítelem nejménějším. A po Vítkově smrti se stal mým andělem strážným.

Věděl jsem, že jsem si toho často nevážil. I když jsem si to uvědomoval, nedokázal jsem se ovládat. Vítkova smrt mě zasáhla tak hluboce, že jsem mnohdy nevěděl, co dělám. A hlavně, jak moc ubližuji lidem, kteří si to nezaslouží.

Stejně tomu bylo i dnes.

Raději jsem vstal velmi brzy, osedlal Bleska a s Kobylkou jsme vyrazili z hradu. Matěje, který ještě spal v komnatě, která kdysi patřila Vítkovi a kterou jsme nyní spolu sdíleli, jsem úmyslně nezbudil. Chtěl jsem být sám.

Nezasloužil si to a já to věděl. Ale často jsem měl stavy, kdy jsem toužil být sám. A dnes jsem věděl, že bych byl na Matěje nespravedlivě hrubý, kdybych neujel. Strážnému na bráně jsem výslovně zakázal, aby někomu řekl, kterým směrem jsem odjel.

I půl roku po Vítkově smrti jsem se často choval jako blázen a jako smyslů zbavený. Věděl jsem to, přesto jsem se nedokázal ovládnout. Můj Vítek byl ten, kdo mi ukázal, jak krásná dokáže být láska. A také, jak těžké je bez něj žít.

Ujel jsem nejen Matějovi. Utekl jsem i Prokopovi, veliteli hradní posádky, který už sloužil Vítkovu otci. Po jeho smrti žil jen pro Vítku. I když se snažil ze všech sil, ani on ho nedokázal ochránit. Stejně jako já. A tak se povedlo Kolohnátovi, tomu zkurvysynovi, ukončit Vítkův krátký život. Život člověka, který dal mnoha lidem to nejkrásnější, co

měl. Mně svou lásku, Matějovi, otci Basilejovi a mnohým dalším své přátelství.

„Vítkůůů!“ zařval jsem hlasem raněného zvířete a po tvářích mi znovu tekly slzy.

Blesk se vyděsil a začal se stavět na zadní. Kobyłka doslova uskočila. Měl jsem co dělat, abych nespádl ze sedla.

„Omlouvám se,“ začal jsem Bleska hladit po šíji a starostlivě se ohlédl po Kobyłce. Naštěstí se oba rychle uklidnili. Byli už zvyklí na mé nálady. „Hrozně mi chybí,“ povzdechl jsem si. Ani za tu dobu, co jsem Vítka pohřbil, jsem se nedokázal smířit s jeho smrtí.

Blesk vyrazil dál. A Kobyłka za námi. I když jsem nevnímal cestu, Blesk, jako by věděl, kam jedeme. A tak jsme brzy dorazili do rokle.

Naší rokle. Tady jsme se s Vítkem poznali a tady vznikla naše láska. Je sice pravda, že po zradě jednoho z Vítkových zbrojných jsme sem přestali skoro jezdit. Měli jsme oba pocit, že rokle už není tím naším domovem, kde jsme často trávili i několik dní. Dní plných lásky, milování, které patřily jen nám.

Po Vítkově smrti jsem tu však opět trávil mnoho času. A pokud jsem neseděl u Vítkova hrobu, byl jsem tady nebo seděl zpitý v hradním šenku. Do naší společné komnaty mě většinou odváděl Matěj nebo Prokop, který i po Vítkově smrti zůstal nadále velitelem hradních zbrojnošů a sloužil mi stejně věrně jako Vítkovi.

Nemusel. Nebyl jsem urozený ani žádný rytíř. Přestože mi hrad Smolná i jeho panství patřily. Kdysi jsem zachránil Vítka před jeho ztrátou tím, že jsem mu pomohl odhalit podvod jeho faráře a kupce Blahuše, který půjčil Vítkovu otci peníze na válečnou výpravu.

A když zjistil, že Vítkův otec zahynul, snažil se získat Smolnou podvodem. Měl však smůlu.

Sám se kdysi zadlužil u mého otce, který mu prodal statek v Rudné. Blahuš neměl dostatek peněz, a tak mému otci dal do zástavy úpis na Smolnou a já ho náhodou našel. A tak jsem se vlastně stal majitelem hradu, i když jsem byl jen synem nečistého.

Původně jsme byli s Vítkem rozhodnutí ten úpis zničit. Nikdy jsem nestál o jeho panství. Chtěl jsem pouze jeho lásku. Vzhledem k okolnostem, které nastaly, jsme to nestihli. A než jsme stačili úpis zničit, Blahuš nechal Vítku zavraždit.

Odsedlal jsem oba koně a pustil je po rokli. Sedlo i své věci jsem odložil v jeskyni a šel se posadit na břeh jezírka. Opět jsem měl hlavu plnou vzpomínek na chvíle, které jsme tu s Vítkem strávili.

Věděl jsem, že tímhle si nepomohu. Musel jsem žít dál. Ale já to nedokázal. Neustále jsem se motal v kruhu. V zajetí myšlenek na Vítku, které mě stahovaly do temnoty žalu a bolesti. Byly chvíle, kdy jsem si uvědomoval, že takhle by to moje láska nechtěla. Já si však nedokázal pomoci.

Otevřel jsem hliněnou láhev a upil. Hnusem jsem se oklepal. Přesto jsem se napil znovu. Potom jsem se zahleděl na hladinu jezírka.

Pálénka byla rovněž jednou ze vzpomínek na Vítku. Tu jsme tady spolu pili první noc, kdy jsme se poznali, a spolu se opili. Tu noc se mi Vítek svěřil a já se do něj zamiloval.

„Vítku!“ rozbřečel jsem se jako malé dítě. Pokrčil jsem nohy, objal je kolem kolen a bradu položil na ně.

Najednou do mě zezadu někdo strčil. Normálně bych vyskočil a tasil meč. Ale v tuhle chvíli mi bylo vše jedno. I kdyby se mě někdo pokoušel zabít, nebránil bych se. Jen jsem se unaveně ohlédl za sebe. Stála tam Kobylka a upřeně na mě hleděla. Blesk postával opodál.

„Taky vám chybí?“ snažil jsem se v nich najít spřízněné duše.

Kobylka do mě znovu strčila. Jako by mě chápala, ale nesouhlasila se mnou. Bylo mi to však jedno. Znovu jsem vzal hliněnou láhev do ruky, otevřel ji a napil se. A ne jednou. Cítil jsem, jak mě pálenka opíjí. To jsem právě chtěl. Bohužel to v mém případě bylo tak často, že jsem byl od Vítkovy smrti víc opilý než střízlivý.

„No a co?!“ vykřikl jsem opile, „co mám dělat? Mně už je všechno jedno!“

Kobylka do mne znovu šťouchla, a když viděla, že nereaguji, otočila se a s Bleskem odběhli. Kašlal jsem na to. Opět jsem se utápěl ve svém žalu. Opět jsem byl opilý. I když jsem si stále namlouval, že mi to pomáhá zapomenout, opak byl pravdou.

„Vítku! Já už bez tebe nechci žít!“ Odpovědí mi byla pouze ozvěna, která se odrážela od skalních stěn. Znovu jsem se napil. Nakonec jsem tam seděl a opile jen hloupě žvatlal. Chvíli jsem plakal, chvíli se smál. Jako smyslů zbavený.

„Ty nejsi normální, Marku!“ ozvalo se mi za zády. Vůbec jsem nereagoval. Nepřítomně jsem hleděl na hladinu jezera. „Myslíš, že by tohle Vítek chtěl?“

„Jak ty víš, co by chtěl Vítek?!“ vykřikl jsem nenávistně a ohlédl se.

„Protože jsem ho měl rád. Znal jsem ho a vím, jak moc tě miloval. A určitě vím, že tohle by nechtěl!“ vykřikl našťavaný Matěj, když mi po delším mlčení odpověděl.

„Jdi do prdele!“ mávl jsem rukou a víc si ho nevšímá. Chtěl jsem sáhnout po láhvi s pálenkou. Matěj mi však odstrčil ruku, vzal láhev a mrštil s ní o nejbližší strom.

„Co jsi tím dokázal?“ začal jsem se chechtat.

„Marku, přestaň!“ vykřikl Matěj zoufale a pokusil se mě obejmout kolem ramen. „Copak nevidíš, co ze sebe děláš? Vítkovi život nevrátíš a sám sebe ničíš!“

Krátký záblesk v mé opilé mysli. Ale opravdu jen krátký. Během něho jsem si uvědomil, že Matěj má pravdu. Byl to však jen okamžik. Vzápětí jsem znovu upadl do své opilecké beznaděje.

„Kurva! Co ty víš o lásce?! Měl jsi někdy někoho rád?!“

„Marku, měl! Vítko! A tebe miluji!“ vykřikl Matěj hlasem plným bolesti a zoufalství. Slyšel jsem, co říká. Bylo mi to však jedno.

„Tak si to užij,“ začal jsem se smát a sice s problémy, ale nakonec jsem se postavil na nohy a nejistým krokem se vydal k jeskyni. Věděl jsem, že tam mám další láhev. A já měl chuť se znovu napít.

Neušel jsem však ani do půlky, když jsem cítil, jak mě Matěj chytil za ramena a prudce mě otočil.

„Marku! Vzpamatuj se už konečně!“ Matěj stál přímo proti mně a s očima plnýma slz mi hleděl do tváře.

„Co je?! Chceš mě?! Tak si posluž, díru mám volnou!“ vykřikl jsem a snažil se Matěje od sebe odstrčit.

Ten se však nevzdával a znovu se mě pokusil obejmout. Sám nevím proč, ale udělal jsem něco, co jsem snad ani nechtěl? Musel jsem být už zcela mimo. Sáhnul jsem k opasku pro dýku.

Matěj byl můj nejlepší přítel. Jeho jsem měl rád, miloval ho, jako svého přítele. Vždy bych pro něj udělal cokoli. Nyní jsem však udělal něco, co to vše, popíralo. Vytáhl jsem dýku a ohnal se po něm.

„Marku!“ vykřikl zděšeně Matěj a uskočil. Byl jsem opilý a nebyl jsem žádný vážný protivník. Matěj měl právo a mohl vytáhnout svou dýku a bránit se. Neudělal to. Zděšeně na mě pohlédl. Snad sám nevěřil tomu, co dělám. Nakonec místo toho, aby udělal to samé, jen mě uhodil pěstí do tváře.

Okamžitě jsem letěl na zem a dýka mi vypadla z ruky. Ještě, než jsem dopadl na záda, a i přes svou opilost, jsem si uvědomil, co jsem udělal za strašnou věc.

„Matěji! Příteli! Já nechtěl!“ vykřikl jsem zděšeně. „Matěji! Matěji!“ křičel jsem jako smyslů zbavený. Uvědomil jsem si, že jsem málem zabil svého nejlepšího přítele, člověka, který toho pro mne tolik udělal.

2. POKORA

Vůbec jsem neměl představu o čase. Dlouho jsem si nemohl vzpomenout na to, co se stalo. Stále jsem byl opilý. Přesto jsem vnímal, že jsem udělal něco špatně. Jen díky tomu, že mě probudil chlad, jsem se postupně začal probírat.

„Já jsem ubožák,“ zasténal jsem a hlavu schoval do dlaní. Blesk s Kobylkou svorně zařehotali, jako by souhlasili. Dopotácel jsem se k jeskyni, kde jsem měl své věci a hodil přes sebe plášť. Cítil jsem, jak se třesu po celém těle. Určitě za to nemohl jen chlad, i když byl teprve březen. Hlavním důvodem byla vypitá pálenka. Ruce se mi třáslly a v hrdle jsem měl, jako bych polykal oheň.

Nejistým krokem jsem se vrátil k jezírku a napil se. Voda byla studená a osvěžující. Nohy se mi podlamovaly, tak jsem se posadil na břeh jezera. Zachumlal jsem se do pláště.

„Vítku! Víím, že jsi tam nahoře a hledíš na mě. Velkou radost ti nedělám. Musíš se za mě stydět. Jsem slaboch! Ale já tady prostě nechci a nemohu bez tebe žít! Nedokážu to!“ zasténal jsem. Plakat už jsem nemohl. Jen jsem měl hrdlo sevřené bolestí a smutkem.

Často jsem si uvědomoval, že se chovám špatně. Ublížoval jsem nejen sobě. Hlavně lidem kolem. Vždyť nebýt otce Basileje a Matěje, kde bych dnes byl? Oni dva mi byli oporou ve chvílích, kdy jsem už neměl sílu žít a byl doslova na dně. To samé Prokop. Ten vlastně

místo mě řídil hrad a celé panství. Bez něj bych byl už dávno bezdomovec. A já se místo toho jen užíral bolestí a smutkem. Život šel dál a já měl přitom povinnost postarat se o to, aby ti všichni měli domov, cítili se bezpečně.

Nejvíce jsem však ubližoval Matějovi. Klukovi, který mi nejednou zachránil život. A nejen tím, že mi byl stále po boku. Ve dnech, kdy jsem nerozeznával den mezi nocí, kdy jsem nechtěl žít. Byl to můj nejlepší přítel, o kterém jsem věděl, že mě miluje i jako muže. A já se mu odvděčoval tím, že jsem na něj byl hrubý, často ho urážel a ponižoval. A dnes se po něm ohnal i dýkou.

Mnohokrát jsem si říkal, že se musím změnit. Styděl jsem se za sebe. Přesto jsem vždy podlehl své slabosti a nechal se ovládnout žalem, bolestí a začal to vše utápět v pálence. A to se stávalo velmi často.

„Moc se ti, Vítku, omlouvám. Víím, že ty jsi ve mně viděl svého rytíře. Já tě však zklamal. Takového, kým jsem dnes, bys mě nikdy nechtěl a nemiloval mě. Prosím, můžeš mi odpustit?“

V tu chvíli roklinu ohlušil hrom. Nebe se rozsvítilo a nad hlavou mi prolétl blesk. Doslova jsem se lekl. Blížila se bouřka, zatím však nepršelo.

Já v tom však viděl něco jiného. Vítek se tam nahoře hněval. Vnímal jsem to jako varování. I přesto, že jsem byl stále opilý, mysl jsem začínal mít jasnou. Začalo se šerit. Vyskočil jsem na nohy a v jeskyni rychle sbalil věci.

„Pojďte sem!“ zavolal jsem na své společníky. Bylo to však zbytečné. Oba mě zpovzdálí pozorovali. Přesto jako by mi chtěli dát najevo, že se zlobí, jen váhavě přistoupili.

„Slibuji, že pálenky se už nedotknu a jedeme okamžitě za Matějem. Ublížil jsem mu a musím to napravit. Tedy pokud to ještě jde,“ povzdechl jsem si smutně.

Jako by mi rozuměli každé slovo, přiblížili se ke mně. Stoupl jsem si mezi ně, objal je kolem šíje a každého z nich políbil na nozdry. Potom jsem je osedlal, naložil brašny, a když jsem je vyvedl z rokle, vyskočil jsem do sedla. Teprve když jsme dojeli k řece a vydali se po cestě k hradu, uvědomil jsem si, že vlastně nevím, kde mám Matěje hledat.

Nenáviděl jsem se za to, co jsem provedl. Jak jsem jen mohl chtít vztáhnout ruku na člověka, kterého jsem měl rád. Na někoho, kdo mě miloval? Sice jen matně, přesto jsem si vybavil, jak jsem sáhl po dýce, když mi chtěl pomoci a obejmout mě.

Hluboce jsem se styděl. V koutku duše jsem doufal, že mi Matěj ještě dokáže odpustit. Byl jsem odhodlaný udělat pro to vše. Rychle jsem pobídl Bleska a vyrazili jsme směrem ke Smolné. Nikoliv na hrad, ale do vsi. Pokud Matěj někam odešel, tak jedině za otcem Basilejem. On byl nejen náš farář, ale hlavně Matějův opatrovník a nevlastní otec.

Ve chvíli, kdy jsem se blížil k faře, už se setmělo. Vrata byla zavřená, a když jsem zabouchal, nikdo se neozýval. Zaslechl jsem jen vzdálený štěkot psa. Okna okolních chalup sice svítila do temného

večera, ale na faře byla tma. Otec Basilej nebyl doma. A tudíž tady nebyl ani Matěj.

Oba koně jsem nechal před farou a vydal se ke kostelu. Věděl jsem, že nikam neutečou. A kdyby je někdo chtěl odvést, se zlou by se potázal.

Vrata do kostela byla otevřená a uvnitř jsem zahlédl světlo. Váhavě jsem vstoupil. Po tom, co se dnes stalo a jak jsem se zachoval, jsem měl pocit, že nemám právo vstoupit. Po krátkém zaváhání jsem to však udělal.

Kromě oltáře, kde hořely svíce, se kostel halil do tmy. Nebyl tam nikdo. Proto jsem váhavě vešel, poklekl před oltář, pokorně sklopil hlavu a pokřižoval se.

„Prosím, Bože, odpusť mi. Žádám za odpuštění nejen tebe a Vítka, ale hlavně Matěje,“ začal jsem se vroucně modlit.

Ani nevím, jak dlouho jsem tam klečel a s pokorou v srdci se modlil a žádal všechny za odpuštění. Věděl jsem, že tím spoustu věcí nevrátím zpět. Ale stále víc jsem doufal, že ti, o které jsem stál, mi ještě dokážou odpustit. Hlavně Matěj. Při každé vzpomínce na něj se mi hrdlo stáhlo dojetím. Zároveň mé srdce sevřela obava, jestli už není pozdě. Věděl jsem, že dnes jsem to přehnal.

„Vítám tě, Marku,“ ozvalo se za mnou.

„Pozdrav Pánbůh, otče,“ pozdravil jsem faráře, když jsem se pokřižoval.

„Moc rád tě vidím,“ pronesl otec Basilej, pomalu ke mně přistoupil a požehnal mi.

Na okamžik jsem zaváhal, ale nakonec jsem to nevydržel, vrhnul se k němu a pevně ho objal. V tu chvíli mi bylo jedno, že pláču, a tvář jsem si položil na jeho rameno.

„Co se stalo, Marku?“

„Otče, jsem vrah! Udělal jsem něco hrozného!“ vykřikl jsem zoufale a bylo mi v tu chvíli jedno, že jsem v kostele.

Farář, který vycítil, že se stalo něco vážného, mě objal a pohladil otcovsky ve vlasech. Mlčel. Byl to chytrý muž a věděl, že sám musím chtít říct mu, co se děje. Zároveň vycítil, že nyní potřebuji hlavně útěchu.

„Otče, já dnes málem zabil Matěje!“ vykřikl jsem mezi vzlyky. „Málem jsem ublížil někomu, kdo si to nezasloužil!“ křičel jsem.

„Co jsi udělal?“ zděsil se otec Basilej a chtěl mě od sebe odstrčit.

„Otče, já nechtěl! Nevím, co jsem to udělal!“

„Matěj je živý?“

„Ano, otče! Neublížil jsem mu! Otče, prosím odpusťte mi!“ prosil jsem ho zoufale a stále víc se k němu tisknul.

Cítil jsem, jak si farář oddychl. Už jsem měl strach, že mě od sebe odvrhne, ale když viděl, jak se chvěju, pevně mě znovu k sobě znovu přitiskl.

„Pojď, Marku, posadíme se,“ vyzval mě otec Basilej, když jsem se trochu uklidnil.

Stále jsem ho však pevně držel. Báł jsem se, že mě od sebe odvrhne za to, co jsem udělal. Strach, že ztratím všechny, které jsem miloval, ale kterým jsem od Vítkovy smrti jen ubližoval, mě děsila.

„Otče! Já se stydím! Udělal jsem špatnou věc!“ opakoval jsem znovu. Přesto jsem uposlechl a držíc otce Basileje za ruku, nechal jsem se odvést k lavici. Tam jsme se spolu posadili. Najednou jsem nevěděl, jak mám začít. Báł jsem se. Měl jsem strach. Matěj byl jako jeho syn. Od mala ho vychovával a silně k němu přilnul.

Věděl jsem, že má rád i mě. Po čase si zamiloval i Vítka. Všechny nás přijal pod svá křídla. A nejen jako své farníky. Věděl jsem, že jsme mu i rodinou. Přesto, Matěj byl jako jeho syn.

„Co se stalo, Marku?“

Slyšel jsem ho, vnímal ho. Báł jsem se však, říct mu pravdu. Věděl jsem, že musím. Ale styděl jsem se.

„Marku!“

„Já vás slyším, otče,“ povzdychl jsem si. Doslova jsem cítil, jak mi drtí dlaň, kterou jsem mu svíral. „Prosím, otče, mě to moc mrzí. Nechtěl jsem!“

„Co se stalo?“ vyzval mě znovu. Bylo mi jasné, že musím s pravdou ven. A tak jsem mu tichým hlasem začal vyprávět, co se dnes v rokli stalo. Tím jsem si celou událost oživil i já sám. Pálenka ze mě stále rychleji vyprchávala. I když tělo se s ní vypořádalo pomaleji, v hlavě jsem si to už dávno srovnal.

„Prosím, otče, nechtěl jsem mu ublížit.“

Otec Basilej mlčel. Cítil jsem, že bojuje sám se sebou. A stále mlčel.

„Já mu nechtěl ublížit!“ vykřikl jsem zoufale a otočil se tváří k němu.

„Marku, věřím ti,“ promluvil po chvílce otec Basilej a volnou rukou mě pohládl po tváři. „Nejsi zlý člověk a vím, že prožíváš něco,

co nechce zažít nikdo z nás. Nezlobím se na tebe,“ ujišťoval mě farář. Přesto jsem zaslechl v jeho hlase něco, co tam nemělo být. Nějaké „Ale“.

„Víš, Marku, mám tě velmi rád a vážím si tě,“ začal nejistě otec Basilej. Jako by sám nevěděl, jak mi říct, co má na srdci. „Jsem si vědom toho, že s Vítkem jsi ztratil kus svého srdce. A dokážu to pochopit,“ rozpovídal se farář a pevně mi pohlédl do očí. Mluvil tiše, ale o to víc přesvědčivě. „Všichni jsme měli Vítku rádi. Vím, že ty jsi ho miloval. A nedokážu asi pochopit, jak moc tě jeho ztráta zasáhla. Také vím, jaký jsi člověk. Vím, že máš velké srdce a jsi dobrý člověk. Ale i přesto, co prožíváš, musíš žít dál. Vítek by určitě nechtěl, aby ses tolik trápil. Určitě by nesouhlasil s tím, co děláš, jak se chováš.“ Na chvíli se odmlčel a já cítil, že jen neví, jak má pokračovat. Na jednu stranu mě chápal, ale určitě nesouhlasil se vším, co dělám.

„Vím, otče, že je asi pozdě, ale chtěl bych to napravit,“ hlesl jsem. I když jsem jen šeptal, myslel jsem to vážně.

„Věřím ti, Marku. Znáám tě od útlého dětství a vím, že jsi dobrý člověk. Nikdy jsem o tobě nepochyboval. Přesto jsi v poslední době někým jiným.“

Jako bych to nevěděl. Ale otec Basilej měl právo mi to vytknout. On ano.

„Marku, Matěj, tě má moc rád a dýchal by za tebe. Nyní udělám něco, co bych neměl. Prozradím zpovědní tajemství, ale věřím, že mi to Bůh odpustí. Ale musím. Matěje považuji za svého syna. Tebe mám plné srdce. A o to víc se tráším, když vidím, jak si navzájem

ublížujete. On by ti chtěl dát vše. Ty ho však odmítáš. On se trápí, přesto nikdy nedovolí, abys udělal to, oč se dlouho pokoušíš.“

Věděl jsem, o čem mluví. Můj život bez Vítka neměl smysl. I když jsem neměl nikdy odvahu si na něj sáhnout, zároveň jsem neměl chuť ho žít. Jen díky Matějovi jsem byl stále naživu.

„Omlouvám se, otče,“ zašeptal jsem a pohlédl k oltáři.

„Mně se neomlouvej, Marku. Já tě mám stále stejně rád a vážím si tě. Omluvit by ses však měl někomu jinému.“

„Já vím, otče. Proto taky Matěje hledám. Myslel jsem, že je u vás.“

„Tady nebyl,“ přiznal otec Basilej.

V ten okamžik, jako by do mě někdo bodl. Vyskočil jsem z lavice a vytrhl ruku z jeho sevření. „Musím za ním! Myslel jsem, že je tady u vás. Ale asi bude na hradě!“ vykřikl jsem, a když jsem ještě jednou faráře objal, s omluvou jsem vyběhl z kostela. Věděl jsem, že musím Matěje najít. A z toho, co jsem dnes slyšel od otce Basileje, jsem pochopil, že jsem tomu nádhernému človíčkovi ubližoval víc než na, co jsem měl právo.

3. MATĚJ

Už když jsem se blížil k hradu, křičel jsem jako smyslu zbavený. Hnal jsem Bleska bez ohledu na to, jestli někde uklouzne, klopýtne. Kobylka se hnala za námi. „Bránu! Otevřete bránu!“ křičel jsem.

Na nádvoří hradu jsme se doslova vřítili. Ani jsem nečekal, až Blesk zastaví a seskočil jsem ze sedla. „Kde je Matěj?!“ vykřikl jsem na pacholka, který se přihnal, aby se postaral o koně. Ani jsem neposlouchal, co říká a hnal se do paláce a nahoru do naší komnaty. Jaké však bylo mé zklamání, když jsem zjistil, že je prázdná. Byla tam tma. A ticho. Znovu jsem si uvědomil, jak moc.

Dokud jsme zde žili společně s Vítkem, byl to můj domov. Sem jsem se vracel s radostí a láskou. I po jeho smrti, ač jsem si to často neuvědomoval, to byl stále můj domov. Moje bezpečí. Ale jen díky Matějovi.

Zarazil jsem se a nevěděl, co mám dělat. Napadlo mě, že Matěj bude na věži. Schody jsem bral po dvou a bylo mi jedno, že jsem několikrát upadl. Nenašel jsem ho tam. Poslední místo, které mě napadlo, byl hradní šenk. Nebyl však ani tam. Kromě Janka a Diviše, hradních zbrojnošů, tam seděl jen starý Ondřej, který je obsluhoval.

„Kde je Matěj?!“ vykřikl jsem a sotva popadal dech.

„Tady není,“ osmělil se jako první Diviš. Neušlo mi, že mu chvíli trvalo, než odpověděl. Nechápavě se rozhlédl po ostatních.

„Tady nebyl, pane,“ osmělil se i Ondřej, když viděl, jak bezradně stojím ve dveřích.

„Dej mi pivo,“ poručil jsem Ondřejovi a sesunul se na stolicí u stolu. Byl to stůl, kde jsme vždy sedávali s Vítkem, Matějem nebo všichni pospolu. Prostě naše místo. Už dlouho však bylo osiřelé. Přesto si nikdo nedovolil sedět tu.

„Diviši, skoč pro Prokopa!“ poručil jsem zbrojnošovi, a když mi Ondřej přinesl žejdlík piva, žíznivě jsem upil. Zbrojnoš ani na okamžik nezaváhal a vyběhl ze šenku. Byl však zpátky dřív, než jsem se stačil znovu napít.

„Stalo se něco, Marku?“ zeptal se překvapeně Prokop, když doslova vběhl za Divišem. Ti dva se museli určitě potkat na nádvoří, že byli tak rychle zpět. Prokop si svou pozici velitele hradní posádky zasloužil. Vždy věděl, co se na jeho hradě děje a uměl se o něj vždy postarat.

„Přisedni,“ vyzval jsem ho a poručil Ondřejovi, aby mu přinesl také pivo. Neušel mi Prokopův pátravý pohled. Byl už zvyklý na mé opilecké výkyvy nálad. Přesto mě bral za svého pána a nikdy neudělal nic, čím by mi uškodil. Bylo však znát, že ho to užírá. I on ztratil ve Vítkovi nejen svého pána, ale i člověka, kterého měl rád. Přesto mi nikdy nedal najevo, že si o mne myslí něco špatného. Když však viděl, že jsem střízlivý, posadil se. Pálenka ze mě už vyprchala. Alespoň natolik, aby nikdo nepoznal, co se odpoledne stalo. „Kde je Matěj?!“ vyhrknul jsem na Prokopa dřív, než dostal svůj žejdlík s pivem.

„Nevím, Marku, když ráno zjistil, že jsi odjel, vyrazil z hradu. Chtěl jsem jet s ním, ale ujel dřív, než jsem mu v tom zabránil. Myslel jsem, že jel za tebou.“

„Dokážeš mi odpustit, Prokope?“

„Nemám ti, co odpouštět, Marku, ty jsi tady pánem,“ nechápal Prokop. Přesto mi neušlo, jak si mě pátravě prohlíží.

„Vím, že jsem se nechoval správně a je toho hodně, proč se mám stydět,“ začal jsem nejistě, přesto pevně hleděl Prokopovi do tváře.

Nešlo si nevšimnout, jak za těch půl roku zestárnul. Nikdy jsem nepřemýšlel nad tím, jak i jeho musela zasáhnout Vítkova smrt. Byl jsem sobec. Zaujatý sám sebou a svým smutkem. Ani jednou mě nenapadlo, co museli cítit ostatní.

„Ublížil jsem Matějovi,“ dodal si konečně odvahy a přiznal se mu.

„Jak ublížil? Co se stalo?“

Po pravdě jsem mu vyprávěl vše, co se dnes stalo. Jak jsem se opil, jak mě Matěj našel, co jsem provedl. I když jsem se hrozně styděl za to, co jsem udělal, přesto jsem mu dokázal pevně hledět do očí. Věděl jsem, že si svůj kalich hořkosti musím vypít až do dna. I za cenu toho, že by se Prokop naštvál, uhodil by mě nebo odešel z mých služeb.

Prokop se vůbec nesnažil skrýt, že ho mé přiznání šokovalo. I když mlčel, poznal jsem, že s mým jednáním nesouhlasí, přesto mě nezavrhnul. Jen ještě víc posmutněl.

„Hrozně mě to mrzí a bojím se o Matěje. Stydím se,“ promluvil jsem konečně sám, abych prolomil to tíživé ticho.

„Marku, jsi dospělý muž. Majitel tohohle panství. Jsem jen tvůj služebník, ale mohu k tobě být upřímný?“

„Nic jiného si, Prokope, nepřeji,“ vyzval jsem ho odhodlaně. Ač by mi řekl cokoliv, měl na to právo. On ano!

Prokop pomalu upil ze svého žejdlíku, potom mi dlouze pohlédl do očí. Opět jsem neuhnul.

„Všichni víme, jak tě Vítkova smrt zasáhla. Někteří z nás víme i víc. Máš právo truchlit. To ti nikdo nevyčítá. Taky jsme to tady všichni brali. Bohužel v poslední době jsi někdo jiný. Mnozí se tě už bojí. Někteří tebou začínají opovrhovat,“ povzdechl si Prokop a dlaní si přejel po zamračeném čele. Jako by tu starost chtěl setřít.

„I ty?“ povzdechl jsem si.

„Ne, Marku, já si tě stále vážím a vždy ti budu rád sloužit. Nejvíce však ubližuješ sám sobě. A Matějovi! Ten člověk by za tebe dýchal, dělá pro tebe vše, co může. A to bez ohledu na své pohodlí. Často nespí, je unavený. Ani do služby ho už nestavím, aby mohl být po tvém boku. Také proto vidím, jak se trápí. Skoro vůbec nejí. Skoro s nikým se nebaví. Prostě jako by se nám ztrácel před očima.“

„Proč mi to nikdo neřekl!?“ vyhrknul jsem zděšeně.

„Marku!“ zvýšil Prokop hlas „mluvil jsem s tebou o tom několikrát. Mnohokrát ti mluvil do duše i otec Basilej. Ty jsi však nikoho z nás neposlouchal. Vypadalo to, že sis z Vítkovy smrti udělal tryznu a způsob, jak se vydat za ním,“ povzdechl si smutně Prokop.

„Byl jsem sobec a myslel jen na sebe,“ přiznal jsem po delší chvíli váhavě. Musel jsem uznat, že mě Prokopova slova zasáhla. Měl však pravdu. Nebýt dnešní události s Matějem, asi bych nad tím nepřemýšlel, ale dnes jsem si snad poprvé uvědomil, že by se Vítek zlobil. Styděl jsem se a v duchu prosil Boha i svého Vítku za odpuštění.

„Kde může být?“ povzdechl jsem si.

„Byl jsi na faře?“ zeptal se starostlivě Prokop. Nedalo se přehlédnout, že ho mé přiznání potěšilo. Ale zřejmě jsi za těch půl roku od Vítkovy smrti už se mnou zažil své, tak jsem si nebyl jistý, zda mi věří. Přesto se mu v očích radostně zablesklo.

„Jako první. V rokli být nemůže, tam se to stalo. Byl jsem v naší komnatě i na věži. Nikde není. Bojím se o něj, Prokope, co mám dělat?“

„Po dlouhé době konečně nemyslíš jen na sebe,“ neodpustil si velitel. Vzápětí si však uvědomil, co řekl a zarazil se.

„Já vím, příteli, máš pravdu,“ schoval jsem hlavu do dlaní.

„Diviši, Janku. Okamžitě si vezměte k ruce ještě dva čeledíny a prohledejte celý hrad. Nevynecháte ani nejtemnější kout!“ vykřikl Prokop k oběma zbrojnošům u vedlejšího stolu.

Nedalo se nevšimnout si, jak si nás ti dva prohlíží a snaží se zaslechnout cokoliv z toho, co si vyprávíme.

„Měli bychom něco vědět?“ zeptal se zvědavě Diviš, když se už oba blížili ke dveřím. Ani jeden z nich by si nedovolil neuposlechnout Prokopa. Moc dobře věděli, že i když je Prokop spravedlivý, dokáže být také přísný.

„Až to budu považovat za důležité, sdělím ti to a teď koukejte padat,“ zahartusil Prokop, ale ani nemusel zvyšovat hlas. Oba věděli, kde je hranice. Díky tomu jsme zůstali s Prokopem v šenku sami.

„Dáš si pálenku?“ zeptal se Prokop. „Klid, příteli!“ zasmál se Prokop, když viděl, jak se našťavaně nadechují, „jen tě zkouším,“ usmál se. Bylo však vidět, že ví, proč to dělá.

Nechtěl jsem se na nic vymlouvat, ale uvědomil jsem si, že v pálenice jsem hledal odpovědi na své otázky. A hlavně to byl můj nejlepší, bohužel zrádný přítel. Pálenka však za nic nemohla. Mohl jsem spílat pouze své slabosti.

„Můžeš mi něco slíbit, Prokope?“

„Když to bude v mých silách,“ pokrčil velitel rameny.

„Ode dneška tě žádám, ne, nařizuji ti, abys mi kdykoliv se budu chtít napít pálenky, ušetřil ránu!“

„To myslíš vážně?“ pohlédl na mě Prokop nedůvěřivě. „Ale to bych tě musel, Marku, umlátit,“ neodpustil si malé rýpnutí. Věděl, že on si to může dovolit.

„Tak mě umlať,“ podal jsem mu na důkaz toho, že to myslím vážně, svou pravici. Prokop ji nadšeně přijal. Oba jsme věděli, že jsem při smyslech a tohle podání ruky beru mnohem vážněji než jakoukoliv písemnou dohodu.

„A vztahuje se to i na víno, medovinu a pivo?“ zasmál se Prokop radostně, ale oba jsme věděli, že jen žertuje.

„Tak vodu a mléko pít nebudu,“ přistoupil jsem na jeho hru s úsměvem.

„Potěšil jsi mě, Marku. Stále jsem věřil, že jsi dobrý člověk. A doufal jsem, že najdeš zase cestu zpět k tomu starému Markovi, kterého máme všichni rádi a kterého si vážím.“

Prokop toho nikdy moc nenamluvil. On byl spíš muž činu, proto jsem měl radost z toho, co dnes řekl. Jeho důvěra mě potěšila. Nyní už jsem se však bál o Matěje.

„Neboj, Marku. Matěj je rozumný kluk a určitě je v pořádku,“ snažil se mě Prokop uklidnit, jako by mi četl myšlenky. To on uměl, to už jsem věděl dávno.

Byl jsem jak na trní. Neustále jsem se ohlížel ke dveřím a čekal, až se objeví někdo z hradu. Stále se však nikdo nevracel. „Kde by jen mohl být?“ vrtěl jsem hlavou a přemýšlel. Až mě rozbolela.

„Byl jsi na hřbitově?“ zeptal se Prokop, který už byl rovněž nervózní.

„Já jsem blbec!“ praštil jsem se náhle rukou do čela. V hlavě jsem probíral všechny varianty, kam se mohl Matěj schovat, ale tohle mě vážně nenapadlo. Přitom tohle muselo být místo, kam Matěj zmizel, když nebyl u otce Basileje na faře. A také mi došlo, proč nejel na hrad.

Matěj mi mnohokrát dokázal, jak mě má rád. A taky věděl, že kdyby jel za farářem, bylo by to, jako by na mě žaloval. A to on nedělal nikdy. Ani když jsme byli kluci a poprali se. Prostě naše přátelství ctil a to, co bylo mezi námi, tak to tam také zůstalo. Vyskočil jsem ze stolice tak prudce, až jsem ji porazil. Ale to mi bylo v tuhle chvíli jedno.

„Děkuji, Prokope!“ stačil jsem vykřiknout a vyběhl ze šenku.

Venku silně přšelo. Bylo mi to však jedno. Nyní mě zajímal jen Matěj. Škoda však, že tak pozdě. Měl jsem si uvědomit už dávno, co pro mě znamená.

„Rychle mi osedlejte oba moje koně!“ zařval jsem ke stáji a zaběhl do své komnaty, abych si vzal meč a plášť.

„Co tady děláš?“ zarazil jsem se, když jsem se vrátil na nádvoří. Stál tam Prokop a držel za uzdy tři koně. Kobylku s Bleskem a svého Mouřenína.

Vůbec nebylo nutné pátrat, proč se jmenuje Mouřenín. Jeho kůň byl černý jako noc a v noci lehce přehlédnutelný. Nikdo kromě Prokopa nevěděl, jak je kůň starý, přesto si nikdo netroufnul pochybovat o jeho rychlosti a výdrž.

„Jedu s tebou, Marku. Samotného tě nepustím,“ oznámil mi prostě Prokop.

Mohl jsem sice namítnout cokoliv. Mohl jsem použít i svého práva majitele panství. Neudělal jsem to. Naopak, byl jsem Prokopovi vděčný.

„Otevřete bránu!“ vykřikl jsem už ze sedla a vyrazili jsme z hradu. Kobylku nikdo nevedl. Věděl jsem, že se nás bude věrně držet. Jako by i ona věděla, že jedeme za Matějem. Za někým, koho po Vítkově smrti začala akceptovat jako svého nového pána. A jako já, ho měla ráda. I když na rozdíl ode mne mu svou lásku dokázala vyjádřit a vážít si jí.

„Pomalů, Marku!“ okřikl mě Prokop, když jsme vyrazili podél řeky směrem ke hřbitovu ve vsi.

Nevnímal jsem ho a hnal jsem Bleska, jak nejrychleji to šlo a bylo mi jedno, že je tma. Díky dešti to i hodně klouzalo, ale věřil jsem svému koni. Nikdy jsem po něm nechtěl věci, které by nás ohrozily, a on se mi odvděčoval tím, že když věděl, že to potřebuji, dokázal i nemožné. Navíc jsem měl pocit, jako by tím Blesk dával najevo i svou radost, že na něm zase jede ten starý Marek.

Když jsme dorazili ke hřbitovu, ještě v klusu jsem seskočil ze sedla. Kobylka nám byla v zádech a Mouřenín s Prokopem v sedle se nenechal zahanbit.

„Počkej, Prokope, jdu tam sám. Kdyby něco, zavolám, nezlob se,“ požádal jsem ho a zadržel. Bylo vidět, že i on se o Matěje bojí a chtěl se vydat se mnou k Vítkovu hrobu. Na okamžik zaváhal, ale nakonec souhlasil. Pochopil a já mu byl vděčný. Tohle jsem si musel vyřídit sám.

Ještě, než jsem vešel na hřbitov, zahlédl jsem pod mohutnou lípou uvázaného koně. Jednoho z našich hradních. To bylo dobré znamení, že se Prokop nemýlil a Matěj tu musel být.

Nadával jsem si do všeho možného, že mě to samotného nenapadlo. Opravdu jsem se choval, jako sobec. Choval jsem se tak, jako bych Vítkovo smrtí trpěl jen já. Vůbec jsem si nedokázal připustit, že to, co se stalo, zasáhlo nás všechny. I když Vítek byl jen má láska, měla ho ráda spousta lidí. A o Matějovi jsem to věděl. Pro něho znamenalo přátelství mnoho. Pro něj to nebyla jen prázdná slova.

Vydal jsem k Vítkovu hrobu. Byla tma. Zatažená obloha, ze které vytrvale padal silný déšť, mi na cestu moc neposvítila. Naštěstí si mé oči brzy zvykly a já se dokázal orientovat. Vítkův hrob bych našel i po slepu.

„Přišel jsi mě zabít?“ zaslechl jsem tichý hlas. Nikoho jsem však neviděl.

„Matěji, kde jsi!“ vykřikl jsem a pátravě se rozhlížel. Teprve po chvíli jsem si všiml postavy, která seděla u hřbitovní zdi. Rychle jsem se k němu rozběhl.

„Chceš podat mou dýku, nebo si vystačíš se svojí?“

„Matěji, příteli, prosím odpusť mi!“ zasténal jsem bolestně a poklekl před něho. I v té tmě jsem si všiml, že něco není, jak by mělo být. Matěj seděl napůl zhroucený opřený zády o zeď. Kromě toho, že byl doslova promočený, hlava mu padala ke straně.

Chytil jsem ho vyděšeně za hlavu a donutil ho pohlédnout na mě. „Příteli, ublížil jsem ti. Moc se za sebe stydím a prosím, odpusť mi,“ držel jsem ho za tváře a hleděl mu do očí. I v té tmě jsem si všimnul, jak se mu divně lesknou. Viděl jsem i kapky na tváři. Jen jsem nevěděl, jestli je to déšť nebo pláče. Zároveň mě však vyděsilo i něco dalšího. Marek doslova hořel. Čelo měl horké a rty doslova popraskané.

Chtěl jsem ho obejmout a přivinout k sobě, ale bál jsem se, jestli o to stojí. Neměl jsem strach z toho, že by mě udeřil nebo od sebe odstrčil. Zasloužil jsem si to. Bál jsem se toho, že mě zavrhnul a já ztratil jeho přátelství. To, kterého jsem si v poslední době vůbec nevážil.

„Je mi zima, Marku,“ zašeptal Matěj a já si v té chvíli uvědomil, že se chvěje po celém těle.

Z ramen jsem strhl svůj plášť a Matěje do něj začal balit. V tu chvíli, kdy jsem mu pomáhal, jsem si všimnul toho, co jsem dlouhé měsíce neviděl. Matěj byl ve tváři strhaný a hodně zhubnul. Pryč byla jeho pevná, šlachovitá postava. A ve chvíli, kdy se pokusil vstát a málem znovu upadl, vzal jsem ho do náruče. A v tu chvíli jsem se

neskutečně styděl. Díky svému sobectví jsem si vůbec nevšimnul, že ztrácím nejen jeho přátelství, ale hlavně přítele samotného. Matěj jako by nic nevážil.

Něco začal šeptat. Pochopil jsem jen, že mě posílá pryč. Ale neměl sílu se mi bránit. Nakonec to vzdal, položil mi svou ruku kolem krku a hlavu si opřel o moje rameno.

„Ty jsi mě chtěl zabít, Marku,“ zavzlykal Matěj a já cítil jak pláče.

„Prosím, Matěji, odpusť mi to,“ omlouval jsem se mu a opřel si svou tvář o jeho rozpálené čelo. „Jestli chceš, klidně mi nafackuj, udeř mě, ale prosím, odpusť mi. Hrozně toho lituji a bolí mě to víc, než dokážu vyjádřit. Byl jsem sobec a nestojím o nic jiného, než abys mi dokázal odpustit.“

„Taky jsem na tebe žaloval Vítkovi,“ zašeptal po chvílce mlčení Matěj a nevím, jestli jsem si to jen namlouval, měl jsem pocit, že mi pohlédl do očí a snad se trochu pousmál.

„Příteli, Marku, mám tě moc rád,“ podíval jsem se na něj vděčně a políbil ho.

Nejdříve nesměle. Báł jsem se, že mi plivne do tváře. Měl na to plné právo. Hrozně jsem mu ublížil. A nejen dnes. Ubližoval jsem mu velmi dlouho.

„I já tě mám rád,“ znovu zašeptal Matěj a po krátkém zaváhání mě letmo políbil na rty. „Promiň,“ omluvil se nesměle.

„Ty promiň mně, příteli,“ zašeptal jsem dojatě a sám ho několikrát políbil na suché a popraskané rty. Měl jsem neskutečnou radost, že mi snad odpustil. Ale tím polibkem jsem si náhle uvědomil něco, čeho

jsem si měl všimnout už dávno. A jen díky svému sobectví a hlouposti jsem to neviděl. On mě vážně miloval.

To vše, co se právě událo, mi dodávalo sil. Pevněji jsem uchopil Matěje do náruče, postavil se na nohy a rozběhl se, abych ho, co nejrychleji odnesl do sucha, tepla a bezpečí.

„Prokope, pomoz mi!“ vykřikl jsem na svého společníka, když jsem s Matějem v náruči vyběhl ze hřbitova.

„Žije?!“ zděsil se Prokop, když viděl, jak nesu Matějovo bezvládné tělo.

„Žiju,“ ozval se sám Matěj sotva znatelným šepotem. Bylo vidět, že už mu dochází síly i na mluvení. Přesto si neodpustil nesmělý úsměv a ještě pevněji mě obejmul. „Ale už moc sil nemám, je mi hrozná zima a chce se mi spát,“ dodal a hlava mu opět klesla na mé rameno.

„Udržíš se v sedle, Matěji?“ zeptal jsem se starostlivě.

„Nevím, Marku, zkusím to.“

Když jsem ho však viděl, zapochyboval jsem. Nebyl jsem si jistý, jestli to dokáže.

„Podrž Matěje, Prokope,“ podal jsem obrovi svého přítele a vyskočil na Bleska. „Posaď Matěje za mě. Brzy budeme v teple.“

Prokop pochopil, a tak když jsem se usadil do sedla, vyzdvihl Matěje za mě. Doslova jsem cítil, že se drží z posledních sil. Přesto mě pevně objal kolem pasu a hlavu si položil na moje rameno.

Ani jsem Prokopovi nemusel říkat, co má dělat. Vyšvihl se na svého Mouřenína, a když jsme pobídlí koně, jel těsně vedle mne a Matěje předdržoval, aby nespádl.

„Na hrad?“ zeptal se Prokop starostlivě s pohledem upřeným k Matějovi.

„Tam by to nezvládl, jedeme na faru. To je kousek,“ rozhodl jsem.

Pevně jsem svíral Matěje za ruce a držel ho, aby se mě nepustil. Cítil jsem, jak se chvěje. Chvilkami i něco šeptal, ale vůbec jsem mu nerozuměl. Zřejmě už blouznil. Nebyl jsem felčář, ale že ho schvátila horkost, jsem poznal. Nenáviděl jsem sám sebe!

4. NA FAŘE

Otec Basilej nespal. Na faře se svítilo. Náš příjezd prozradil zuřivý štěkot místních hafanů, kteří nás doprovázeli od hřbitova. Ještě štěstí, že to na faru nebylo daleko. Bylo nám jasné, že Matěj by cestu na hrad nevydržel. A farář po mé návštěvě určitě nemohl zaspat a čekal, až se mu ozvu, co je s Matějem. Tušil, že když jsem ho hledal na faře, nedám si pokoj, dokud ho nenajdu.

„Otče, Matěj má horkost,“ vykřikl jsem na faráře něco, co sám poznal okamžitě, když nám ho pomáhal sundat ze sedla. S Prokopem ho přidržovali, ale Matěj byl zesláblý a sotva se držel na nohách. Prokop ho chtěl vzít do náruče.

V tu chvíli jsem k němu přiskočil a chytil Prokopa za ruku. „Já sám. Prosím. Odsesu ho sám.“

Neprotestoval. Farář šel před námi a otvíral dveře. Nesl jsem Matěje a pevně ho k sobě tiskl, abych ho zahřál alespoň svým tělem. Měl jsem hrozná výčitky a sám sebe nenáviděl. Nebýt mého sobectví a nadutosti, tohle se nemuselo stát. Nyní jsem se jen mohl modlit k Bohu, aby to Matěj přežil. Vroucně jsem prosil našeho Pána za jeho uzdravení. Kdybych mohl, nafacekval bych si.

„Ulož ho tady do světnice,“ ukázal mi farář a zapálil svícen, aby bylo vidět. Znal jsem to tady. V téhle světnici jsem často s Vítkem přespával. Na okamžik mě píchlo u srdce. A nejen při vzpomínce na

Vítka. Nyní jsem měl šílený strach o Matěje. Opatrně jsem ho položil na lůžko. Otec Basilej se hned chtěl pustit do svlékání. Bylo potřeba Matěje zbavit mokrého oblečení a zahrát ho pod dekou.

„Já sám, otče. Dovolte mi to. Je to to nejmenší, co pro něho mohu udělat,“ požádal jsem faráře. Pevně mi pohlédl do očí. Neuhnul jsem a jeho pohled opětoval. To, co mi viděl v duši, ho přesvědčilo.

„Dobře, Marku, postarej se o něj, já jdu rychle svařit byliny.“ I když jsem viděl, že má o Matěje starost, zároveň se nedalo přehlédnout, že mi dlouhé době věří.

„Prokope,“ vyzval jsem velitele, který stál ve dveřích. „Okamžitě vyrazíš na hrad. Vezmi tam všechny koně. A hned ráno sem pošli někoho z posádky, hlavně však starou Markétu. Někdo se musí postarat o Matěje. Bude potřebovat pořádné teplé jídlo.“

„Spolehni se, Marku,“ přikývl souhlasně Prokop. Na nic nečekal a vyrazil.

Nechtělo se mi posílat Bleska s Kobylkou pryč, ale nyní jsem neměl čas se o ně postarat. A oba byli pěkně promočení a potřebovali vysušit a ustájit. Matěj byl však pro mě důležitější.

Já se mu zatím plně věnoval. I když se snažil bránit, když jsem ho svlékal z mokrého oděvu, nedal jsem se a odstrojil ho. Když byl nahý, uložil jsem ho na lůžku a pečlivě zabalil do pokrývky.

„Nejsem malé dítě,“ bránil se alespoň slovy, když na víc neměl sílu. Koukala mu jen hlava.

„To nejsi příteli, ale nyní se musíš hlavně uzdravit.“

„Abys mě mohl bodnout?“

„Matěji, prosím, odpusť mi. Ani nevíš, jak moc mě to mrzí. Máš právo se na mě zlobit, zavrhnout mě. Ale prosím, odpusť mi to,“ vzlykal jsem a po tvářích mi tekly slzy.

Cítil jsem se hrozně. Nevěděl jsem, co mám dělat. Strašně jsem toužil, aby to, co se stalo odpoledne, se nikdy nestalo. Bohužel, už se to nedalo vzít zpět.

„Neplač, Marku,“ vytáhnul Matěj po chvilce ruku z pod pokrývky a něžně mi utřel slzy. „Mám tě moc rád,“ pokusil se o úsměv.

„I já tebe,“ polkl jsem dojetím a pomalu mu vzal jeho vyhublou ruku do své. Trochu nejistě, ale nakonec jsem ji přiblížil ke svým rtům a několikrát ji políbil.

V tu chvíli jsem viděl, jak se Matěj usmál a něco zašeptal. Nerozuměl jsem mu, proto jsem se k němu naklonil.

„Můžu tě, Marku políbit?“ zašeptal znovu nesměle Matěj.

Neodpověděl jsem mu. Místo toho jsem se k němu naklonil ještě blíž a sám ho políbil. Trochu nesměle. Od Vítkovy smrti, jsem nikoho nelíbal. Přesto jsem cítil, že nyní nedělám nic špatného. Nevěděl jsem, jestli je to zrovna láska. Ani to nebylo z pocitu viny k Matějovi. Jen jsem si moc přál, aby se uzdravil. Zároveň jsem pocítil touhu, udělat to.

„Marku, běž do světnice. Máš tam svařené víno a suchou suknicí na převlečení,“ vyzval mě otec Basilej, když vstoupil. Určitě mu neušlo, co se právě mezi mnou a Matějem stalo.

„Budu u Matěje,“ odporoval jsem.

„Běž se převléknout! Nechci tady mít dva marody!“ vyzval mě farář hlasem, který zněl sice přísně, ale víc otcovsky. Nedovolil jsem se víc protestovat.

„Brzy se vrátím, Matěji,“ pohladil jsem ho něžně po tváři a s pohledem sklopeným k zemi, jsem vyšel z pokoje. V duchu jsem sám pro sebe dodal slovo „láska“. Nemohl to slyšet, ale i přesto jsem zahlédl, jak se na mě Marek usmál a něco zašeptal. Neměl však už skoro žádnou sílu ani mluvit.

I když jsem si chtěl hrát na hrdinu, musel jsem přiznat, že už je mi zima. Proto jsem s vděkem přijal farářovu pobídku a ve světnici se převlékl do suchého. Zároveň jsem unaveně dosedl na lavici u stolu a oběma rukama uchopil pohár s horkým vínem. Cítil jsem jeho vůni a také teplo, které mi projelo do těla, když jsem se napil.

„Jak mu je, otče?“ vyskočil jsem z lavice a vrhnul na otce Basileje ustrašený pohled.

„Pokud se nic vážného nestane a vydrží dnešní noc i zítřejší den, myslím, že bude zase po čase v pořádku,“ snažil se mě uklidnit farář.

„Bože, prosím, ať se Matěj uzdraví.“

Farář na mě pohlédl. Já však tu odvahu neměl. Cítil jsem se provinile. Věděl jsem, že tohle vše by se nestalo, nebýt mé hlouposti a sobectví. Strašně jsem se styděl.

Teprve dnes jsem si uvědomil, jak málo toho o svém příteli vím. Od Vítkovy smrti, jako by všichni kolem mne přestali existovat. Spoustu věcí jsem nevnímal, mnoho věcí si nevšímal. Vlastně mě nezajímaly. Byl jsem zahleděný jen sám do sebe, své bolesti a smutku.

Strašně jsem se styděl. Neměl jsem ani odvahu pohlédnout otci Basileji do tváře. Bolelo mě, že to muselo dojít tak daleko.

Náhle jsem vyskočil z lavice a chtěl vyběhnout ze světnice. Měl jsem pocit, že nemám právo sedět tady, v domě otce Basileje. Cítil jsem se vinen za to, co jsem Matěji způsobil.

„Zůstaň, Marku!“ vyzval mě farář a pevně mě chytil za ruku.

Pokusil jsem se mu vytrhnout. Ale jeho stisk byl pevný. Nedovolil mi to.

„Myslel jsem, že ti záleží na Matějovi, záleží?“

„Ano, otče! Moc. A právě proto nemám právo, žádat ho víc o odpuštění! Já jsem byl ten, kdo mu ubližoval a dnes ho málem zabil! A to dvakrát!“ chrлил jsem ze sebe, plný hněvu sám k sobě.

„Lituješ sám sebe, nebo toho, co jsi udělal?“

Už jsem chtěl odseknout a znovu se mu vytrhnout z jeho sevření. Ale v tu chvíli mi došlo, co farář říká. Překvapeně jsem se zarazil a pohlédl na něj. Vždyť on má vlastně pravdu. Já se nebál o Matěje. Báł jsem se o sebe, zda mi můj přítel odpustí. Já se nestyděl za to, co jsem udělal. Styděl jsem se sám za sebe. Zase šlo jen a jen o mne. Choval jsem se skutečně, jako sobec.

„Tak vidíš, Marku. Matěj tě má velmi rád. A pokud máš skutečně rád i ty jeho a stojíš o jeho přátelství a lásku, tak zvedni hlavu a buď mu oporou. On tě nyní skutečně potřebuje. Obětoval ti poslední půl rok svého života. Obětoval ti srdce i své zdraví. Sám sis mohl všimnout, jak zhubnul. On nezeslábl jen na těle, ale hlavně má nemocné srdce. Svou lásku obětoval tobě a vašemu přátelství. Takže pokud opravdu stojíš o jeho odpuštění, chceš skutečně jeho pravou

lásku, stůj nyní ty při něm. Jeho mladé tělo má šanci se uzdravit. Ale k tomu potřebuje i víru a chuť do života. A to vše mu můžeš dát nyní jen ty. Ale jen, pokud to skutečně chceš a skutečně ti na něm záleží.“

Ještě dlouho jsem cítil, jak se mi každé z jeho slov, vrývalo do mysli. Každé to slovo bylo jako meč, který protínal mé svědomí.

„Děkuji, otče,“ přistoupil jsem k němu váhavě a nesměle ho objal. On však mou váhavost překonal tím, že mé objetí opětoval a velmi silně. Přitiskl mě k sobě pevně a držel velmi dlouho.

„Já děkuji tobě, Marku, že jsi dokázal najít cestu zpět. Mezi nás, kteří tě máme rádi a stojíme o tvé přátelství. Moc jsi nám chyběl. Jsem si jistý, že nyní je na tebe Vítek skutečně hrdý. A nejen on. Velmi si tě vážím.“

Byl jsem dojatý. A přísahal jsem sám sobě, že už je nezklamou. „Děkuji, otče. Děkuji i Bohu. A děkuji i tobě, Vítku,“ vyhrknul jsem a s hrdlem staženým sladkobolem jsem se usadil zpět ke stolu.

Seděli jsme ve světnici ještě nějakou chvíli. Vypili jsme s farářem ne jeden pohár svařeného vína. Ten večer se mi otec Basilej přiznal k jedné věci.

Když jsem za ním v podvečer přišel do kostela, věřil sice, že svého činu lituju. Byl si jistý, že mě trápí, co se stalo. Přesto po zkušenostech, které se mnou měl za posledního půl roku, nevěřil, že mě to zasáhne natolik, abych nad vším začal přemýšlet. Moc si to přál. Zároveň pochyboval. Uvěřil, až když jsme v noci přijeli na faru a viděl s jakou láskou a strachem nesu Matěje do světnice a starám se o něj.

„Jdu za Matějem, chci být u něho, kdyby něco potřeboval,“ oznámil jsem faráři, když jsem dopil pohár vína a cítil, že se mi klíží

víčka. Byl jsem za dnešek velmi unavený. Ale hlavně jsem se o Matěje bál.

„Určitě. Kdyby se cokoliv dělo, okamžitě mě vzbud’.“

„Ano, otče. Jinak zítra sem dorazí Markéta z hradu, aby se postaralo o jídlo. Nevadí to, že jsem vás nepožádal o svolení?“

Po příjezdu do Smolné měl farář u sebe svou hospodyni ještě z Berouna. Ale ta před třemi měsíci zemřela. A tak se tu staral sám o sebe nebo na faru zaskočila některá z žen ze vsi. Proto jsem přikázal, aby Markéta dorazila. Matěj nyní potřeboval co nejdříve nabrat sil a uzdravit se.

„Udělal jsi dobře, Marku, a nyní už dobrou noc,“ usmál se farář a ještě jednou mě otcovsky pohladil po tváři. Byl jsem sice už dospělý muž, ale od něho mi to nevadilo. Vnímal jsem to, jako by mě hladil můj otec. Dnešní večer jsem věděl, že otec Basilej mě má rád. Až se mi sevřelo srdce smutkem, když jsem si uvědomil, že těmhle lidem jsem poslední měsíce jen přidělával starosti a ubližoval. Rozhodl jsem se, že už je nezklamu.

Svíce ve světnici, kde spal Matěj, stále hořela. Proto jsem viděl, jak těžce oddychuje, vrtí se a je celý zpocený. Pomalu jsem se posadil na okraj lůžka, vzal kus plátna, namočil ho do vody a jemně mu začal otírat pot.

Nyní ve světle jsem viděl jeho propadlé tváře. Hrozně zhubnul. I když nikdy nebyl tlustý, měl krásné, sice štíhlé, ale svalnaté tělo. Dnes tu však ležel jako hromádka ničeho. Přesto jsem si uvědomil, jak je krásný. A zároveň jsem pocítil zase ten zvláštní sladkobol v hrdle. Došlo mi, že Matěj by byl pro mě krásný kdykoliv.

„Bože, dej prosím Matějovi sílu, aby se uzdravil. Neber si ho k sobě. Má ještě život před sebou a rád bych mu dokázal, že ho mám rád. On si štěstí zaslouží, je to krásný človíček s nádherným srdíčkem. Prosím, raději si vezmi mě.“

„Ty jsi tady, Marku?“ zaslechl jsem tichý šepot.

Modlil jsem se k Bohu, tak vroucně, že jsem si ani nevšimnul, že se Matěj vzbudil a hledí na mě.

„Ano, jsem, a pokud dovolíš, zůstanu tu s tebou, dokud bude potřeba a sám mě od sebe nevyženeš.“ povzdechl jsem si a jemně ho chytil za ruku, kterou mi unaveně položil do klína. Neodpověděl.

Matěj se potácel mezi spánkem a okamžiky, kdy mi hleděl do tváře. Bylo vidět, že horkost s ním cloumá. Neustále se potil, přitom se třásl zimou. Občas i blouznil. Podle pokynů otce Basileje, jsem mu dával pít odvaru z bylin, které připravil. Neustále jsem mu otíral pot z čela. Přitom jsem ho držel za ruku. Cítil jsem, že se mě drží jako dítě. Jako by se bál, že mu uteču.

Nejvíce mě však vyděsilo, když začal Matěj stále víc pokašlávat. Chvillemi jsem měl strach, že se udusí. Záchvaty kašle byly stále častější. Už jsem chtěl vyběhnout za otcem Basilejem, ale on sám to zaslechl. Rychle přiběhl a starostlivě si Matěje prohlížel.

„Doufám, že nedostane zápal plic,“ strachoval se farář a odešel udělat další odvar.

„Pokud chceš, Marku, vystřídám tě,“ strčil otec Basilej do mě, když jsem, držíc Matěje za ruku, na okamžik usnul.

„Ne, to je dobré. Jen jsem se zamyslel,“ zalhal jsem, i když zbytečně. Farář moc dobře viděl, že se držím z posledních sil a jsem unavený. Přesto jsem tu nechtěl Matěje nechat samotného.

„Dobře, Marku, pokud se vzbudí nebo dostane další záchvat kaše, dej mu pít tady z té misky. To by mu mělo ulevit. Kdyby cokoliv, klidně mne vzbud', vystřídám tě.“

Sice jsem mu to odkýval, ale věděl jsem, že od Matěje neodejdu. Jen jsem požádal otce Basileje o pohár svařeného vína. Během chvilky mi přinesl celý džbánek. Využil jsem okamžiku, kdy tu ještě farář byl, odskočil jsem si ulevit a zase se rychle vrátil k Matějovi.

„Je mi zima Marku,“ zaslechl jsem náhle, když mi opět klesla hlava únavou.

„Přinesu ti ještě pokrývku,“ navrhnul jsem mu.

„Nevadilo by ti, kdybys mě zahřál?“

Překvapeně jsem na něj pohlédl. Samotného mě to už napadlo, ale bál jsem se. Nechtěl jsem, aby sis myslel cokoliv špatného.

„Budu rád, Marku,“ zašeptal Matěj a odhrnul pokrývku. Rychle jsem k němu přilehnul a znovu nás pevně zabalil. V tu chvíli jsem ucítil, jak celé jeho tělo hoří. Zároveň jsem měl pocit, že Matěj leží ve vodě. Byl celý zpocený. Rychle jsem znovu vyskočil, osušil ho a oblékl do suché košile. Farář mi ji tady připravil. Potom jsem rychle vyměnil pokrývku, aby Matěj ležel v suchém a znovu se k němu přitulil.

Ten se schoulil do klubíčka, přitisknul se a pevně mě objal. Jako by se bál, že mu uteču. To jsem však neměl v úmyslu. Sám jsem ho pevně přivinul k sobě. Vzápětí jsme oba usnuli.